

Wazige definities binnen het Nederlandse actuariaat: wat kunnen we doen?

Waarom termen zoals 'redelijk actuarieel' en 'empirisch' extra toelichting kunnen gebruiken

Een van de mooiste vaardigheden van de actuaris is het vertalen van tekstuele vraagstukken naar een toepasbaar wiskundig model. Deze stevige wiskundige modellen hebben altijd een connectie met de wetgeving of andere voorschriften. Momenteel worden de meest voorkomende vertalingen verricht voor vraagstukken rondom de richtlijnen van Solvency II, IFRS 17 en de Wet toekomst pensioenen. In het proces van wettekst naar wiskundige formule zitten grote interpretatieve componenten. Interpretatie die soms ongewenste discussies aanwakkert. Deze discussies komen onder andere terug in modelvalidaties, beoordelingen van de toezichthouder en ook tussen collega's. Zou het niet prettig zijn als wij deze discussies iets kunnen verduidelijken?

Recentelijk stuitte ik op een definitie die bij mij een lampje deed branden, namelijk 'redelijke actuariële hypothese' (Solvency II, Delegated Acts). Dit is één van de meest onduidelijke termen die ik ooit voorbij heb zien komen. Omdat een duidelijke definitie van deze term vereist was voor desbetreffende opdracht, begon ik een zoektocht naar een sterke bron. Expert judgement dekte naar mijn 'judgement' onvoldoende de lading om deze wazige term te specificeren. Echter merkte ik (wederom) tot mijn verbazing dat zelfs een term als 'empirisch' lastig is om te definiëren. Uiteindelijk kwam ik uit bij papers van de Amerikaanse vereniging van Actuarissen (Society Of Actuaries) en generalistische definities uit het Harvard woordenboek. Tevreden was ik niet helemaal, want ik had mijn hoop op een gepubliceerde definitie uit de Nederlandse (of Europese) markt gezet. En uiteindelijk kwam er toch expert judgement aan te pas bij de definitie voor redelijke actuariële hypothese.

HIERDOOR VOORKOMEN WE ONNODIGE DISCUSSIES OVER DE INTERPRETATIE VAN DE THEORIE NAAR DE PRAKTIJK

Mijn lampje ging dus branden: Kunnen wij hier met alle experts uit de Nederlandse (of zelfs Europese) gemeenschap niet iets in betekenen? In de huidige GenAI-wereld vraag je een definitie aan een robot. Hoe mooi zou het zijn als deze ook getraind wordt op de collectieve kennis van het Koninklijk Actuarieel Genootschap, om zo adviezen mee te kunnen geven? Hierdoor creëren we meer uniformiteit en voorkomen we onnodige discussies over de interpretatie van de theorie naar de praktijk. Dit creëert meer draagvlak binnen én buiten actuariële werkveld. Op deze manier kan er worden ingezoomd op een definitie, waardoor collega's buiten het actuarieel gebied beter begrip krijgen van het actuarieel. Dit heeft op eigen beurt weer een positieve invloed op de bekendheid van het beroep actuaris.

Om het even te nuanceren: Dit betekent overigens niet dat we wat mij betreft alle 'expert judgement' over boord gooien, maar wel dat er extra handvatten mogen zijn in onduidelijke termen.

Bij het opstellen van de definities voor deze wazige termen is het cruciaal dat deze optimaal zijn opgesteld. Daarom denk ik dat dit een gezamenlijke onderneming van de hele actuariële gemeenschap zou moeten zijn, aangezien iedereen unieke kennis en ervaring inbrengt. Met als resultaat: Een AG-woordenboek die alle wazige termen definieert. Ik ben zeer benieuwd hoe jullie hierover denken. Welke definities kunnen wel wat extra toelichting gebruiken? En waarom zullen wij deze niet in een gezamenlijk AG-woordenboek publiceren?

■

Drs. I. Lodder AAG is oprichter van Elavv.

Dit artikel is geschreven op persoonlijke titel.

